

Carstvo naranči

*Široki dugi bulevari s nekoliko redova drvoreda čine ovaj grad jedinstvenim *Zaštitni znak grada je šišmiš, on je i u grbu grada i nogometnog kluba

Valencia je treći najznačajniji grad u Španjolskoj. Imo oko milijun stanovnika i još toliko u okolnim gradićima. To je spoj stare povijesne jezgre i moderne futurističke arhitekture na obali Mediterana. Široki bulevari s palmama i mnogobrojni parkovi daju mu poseban pečat. Bili smo tamo i zimi i u ljeto pa je ovo ustvari priča o dva putovanja. Aerodrom je blizu grada i do njega se stiže metro linijom za 20 minuta. Inače Valencija je carstvo naranči. Proizvode se masovno u cijeloj regiji. Sušno podneblje i sustav kanala za navodnjavanje potiče još i arapskog doba i funkcioniра manje više i danas. Mnoge ulice imaju drvorede naranči. Nitko ih ne bere jer kažu da tu ne mogu dozrijeti i uvijek su kisele. Probali smo jednu. Zaista. Iako sam grad nije na obali mora ima svoje velike pješčanje plaže na pola sata vožnje gradskim prometom. Tu je i nekoliko hotela, a u okviru luke se nalazi i marina, gdje je stanica jedriličarske regate America cup. Arena je staza formule 1, kojom se vozi utrka i ulicama toga dijela grada.

Trg Virgen, Bazilika i Katedrala

Jardin del Turia

Dok slijedeće na aerodrom udaljen svega 11 km od centra, prvo što zapazite je 10 km duga zelena površina, koja okružuje i dijeli grad. To je Jardin del Turia, park nastao 1960. g., nakon velikih poplava rijeke Turie tri godine ranije. Da se izbjegnu budući problemi, rijeci su promijenili tok, a u njenom suhom koritu nastao je jedinstven park s mnogim sportskim igralištima, mjestima za odmor i šetnju. Tu je nikao kompleks muzeja i zgrada namijenjenih umjetnosti i kulturi, svemirskog izgleda. Ali nije to jedini park. Na svakom su krovu. Veliki ili mali ugurani između trgovina i zgrada. Široki dugi bulevari s nekoliko redova drvoreda, čine ovaj grad jedinstvenim. Uz to je Jardin Botanico jedan od najljepših botaničkih vrtova u Europi i ne smije se zaobići. Tu je nekada bila kraljevska palača, koju je Napoleon sravnio sa zemljom, a stanovništvo raznijelo materijal.

Gradski trgovi

Stari dio grada nekada su opasavale kamene zidine i rijeka Turia. U XIX stoljeću su srušene i napravljene ulice s mnogim palačama. Od dvanaest ulaznih vrata ostala su dvoja Torres de Serranos i Torres de Quart. Na tom prstenu s južne strane na trgu Xativa, je izgrađena prije 150 godina Korida, u stilu rimskog amfiteatra, ali od cigle. Druga je po veličini u svijetu. Unutra je i mali muzej, a može se ući i razgledati i arena. Prije sto godina je pored izgrađeno velebnovzdlanje željezničke stanice. Bijela art-nouovo zgrada sa simbolima naranči izvana i iznutra. Mnogi ne uđu u nju i pogriješe. Desno od ulaza je nekadašnja sala za informacije, s posebno napravljenim slikama od keramičkih pločica, gdje se pokazuje tipično selo, priroda i odjeća toga doba. Iza stanice zgrade je napravljena nova stanica za superbrzi vlak AVE, koji vozi do Madрида za svega sat i pol.

Stotinjak metara dalje je najveći trg

Placa de l'Ajuntament s monumentalnom Gradskom vijećnicom, i zgradom pošte te mnogim palačama. Zaštitni znak grada je šišmiš. On je i u grbu grada i nogometnog kluba. Priča kaže da je kršćanski kralj Aragona došao sa šljemom, na kojem je bio zmaj raširenih krila i protjerao arapske osvajače nakon nekoliko stotina godina vlasti. Domaće stanovništvo nije nikada čulo za zmaja i mislilo je da se radi o šišmišu. U njegovu čast su ga onda ugradili u grb. Simbol je i nogometnog kluba Valencia. Centralni dio trga je za vrijeme maškara Las Fallas ograđen 10 m visokom čeličnom ogradom, gdje se svaki dan u podne i uveče ispaljuje vatromet i pucaju petarde. U tom dijelu obično je u kaosu tih dana, jer mnogo svijeta dolazi svaki dan. Svaki dio grada pravi do 6 m visoke lutke-karikature poznatih ličnosti, izrađene od drveta ili kartona, koje stoje svuda po gradu. Voze se i u karnevalskoj povorci te se spaljuju na 300

107.4

radioslatina

www.radioslatina.hr
Tel: 033 401-100

Torres de Serranos

mjesta u gradu. Ove godine mašakarano ludilo traje od 16. 1. do 19. 3. 2015. Najuspješnije maske se mogu vidjeti u posebnom muzeju. Između ova dva trga je pješačka zona s desecima malih restorana, s izuzetno pristupačnim cijenama. Svi imaju nekoliko stolova na ulici, koji su puni u vrijeme ručka i večere.

Katedrala

Najznačajnija povijesna građevina je Katedrala, građena krajem XI-II. sve do XV. stoljeća. Oko nje su tri trga i tri ulaza. S trga Reina je glavni

ulaz izrađen u baroknom stilu. Odatle polaze i turistički autobusi. Drugi ulaz u Katedralu je na trgu Almonia. Ta strana je u romaničkom stilu, a na trgu je također Biskupska palaća i novo zdanje Arheološkog muzeja grada, gdje se mogu vidjeti i ostaci iz doba Rimljana, osnivača grada. Treći ulaz u gotičkom stilu je sa strane najljepšeg Trga Virgen s predivnom fontanom, posvećenom riječi Turia. Zbog izuzetnog značaja za navodnjavanja tijekom povijesti, već pet stoljeća ispred tog ulaza, jednom tjedno, zasjeda vijeće od 8 seljaka.

Albufera

Dvadesetak kilometara južno od Valenije je Parc Natural de l'Albufera ili zaštićeni prirodni rezervat u kome živi više od 250 vrsta ptica. Nalazi se tik do morske obale, a u stvari je najveće slatkovodno jezero Španjolske i močvara s trskom. Nalazi se pod zaštitom UNESCO-a. Može se obići turističkim brodićima. Veliki dio se obrađuje i zasijana je riža što se najbolje vidi iz busa dok dolazite. Možda zbog toga što je ljeto i ptice su negdje drugdje na sjeveru, tek tu i tamo primijetite neku usamljenu čaplju ili patku, dok se vozite brodićem.

Bioparc

Na potpuno suprotnom kraju isušenog korita rijeke Turia je napravljen Bioparc, novi zoološki vrt jedinstven u svijetu. Radi se o velikim površinama okruženim stijenama ili vodom u kojima zajedno žive tri nosoroga, pet žirafa, desetak antilopa ili pak cijelo krdo slonova. Naravno da su lavove ipak odvojili zasebno. Uglavnom je sve od betona, ali napravljeno tako da izgleda prirodno. Čak i posebno afričko drveće. Nema kaveza, tu i tamo neprobojno staklo, kanali s vodom i visoki zidovi sprečavaju životinje da prelaze i dođu u kontakt s ljudima. Naravno ne i majmune lemure koji su svakako najglasniji i najnestašniji od svih i koji bez problema preskaču sve prepreke. Ne smijete samo pružati ruke, dirati ih i hraniti. O tome vode brigu čuvare, koji su tu za svaki slučaj. Mnogobrojni prolazi posjetiteljima omogućavaju da razna staništa obiju s raznih strana. Odakle god naiđete druga je slika. Ujutro su životinje najaktivnije, posebno kada je u pitanju hrana. Kako se sunce diže bježe u hladovinu i uglavnom ljenčare i spavaju. Ovaj magični svijet je izuzetno edukativan, pa ćete pronaći uz svaku nastambu mnogo detalja o samim životinjama. U Bioparcu se obavlja intenzivan program razmnožavanja životinja i jako je mnogo mlađunčadi, koje još više pobuđuju interes posjetitelja. Više na www.bioparcvalencia.es.

Ono se brine o ravnopravnoj podjeli vode kroz sustav kanala. Članovi se stalno izmjenju. Na sastancima se nikada ništa ne zapisuje i uvijek se govori glasno, da sve mogu čuti i drugi koje tema zanima. Unutrašnjost Katedrale je uradena od alabastera. Čak je korišten umjesto stakla na prozorima kupole, pa daje čudnu bjeličastu svjetlost. U kraljevskoj kapeli se čuva zlatni pehar iz kojeg je Isus pio na posljednjoj večeri, a u drugoj su dvije poznate slike Francisca Goye. Sve trudnice Valencije obvezno donesu cvijeće i stave ispred kipa Marije sa Isusom i naprave devet krugova po crkvi, kako bi njihovo dijete došlo na svijete živo i zdravo. Unutar crkve je i mali muzej, a može se popeti i na zvonik Miguelete, simbol grada. Na istom trgu je i barokna Bazilika Gospe od beskućnika iz XVII. stoljeća, čija je unutrašnjost čak ljepša od unutrašnjosti same katedrale. Oko trga je stari dio grada, koji je poznat po malim trgovima, na kojem je skoro uvijek neka crkvica, starim kućama i palačama, koje su preuređene u kafiće, klubove, restorane. Na trgu Patriarca je istoimena crkva, koja se zove Siskstinska kapela Valencie, čiji se oslikani strop i kupola moraju vidjeti.

Ulaz u crkve je uglavnom besplatan ili se nešto simbolično plaća. Slično je i s muzejima. Nedjeljom je ulaz

besplatan. Obližnji Muzej keramike je smješten u prekrasnoj rokoko palači. Pored eksponata keramike od Rimljana na ovamo, najupečatljivija je tipična bogataška kuhinja iz XIX. stoljeća, urađena sva u životpisnim keramičkim pločicama, s raznim motivima iz života. To je ujedno i bila rezidencija markiza, kroz čije se odaje također prolazi.

La Lonja

Nedaleko od Katedrale na Trgu Mercato su tri impozantne građevine. Velika zgrada tržnice s fasadom od raznobojne keramike s kraja XIX. stoljeća nije nas oduševila cijenama voća i povrća koje smo vidjeli. Zatvorena je nedjeljom, a ponедjeljkom nema ribe, jer niti ribari ne love dan ranije. Ali zato je nedjeljom ispred buvljak i pravi raj za filateliste i numizmatičare. Inače nedjeljom je grad prepun ljudi, koji idu na mise, ali i u restorane na ručak. Prekoputa je La Lonja dela Seda burza i tržnica svinjom. Ova zgrada sa početka XVI. stoljeća je jedina zgrada pod Zaštitom UNESCO-a i najbolji je primjer kasno gotičkog stila. Pored velike dvorane s visokim uvrnutim stupovima, je unutarnje dvorište s narančama te poslije dograđena zgrada, gdje su se donosile odluke o visini naknada koju su trgovci i brodari morali plaćati. Do tržnice je prekrasna crkva San-

Pošta na Placa de l'Ajuntament

tos Juanes, na čijem vrhu na zvoniku je ptica raširenilih krila. Siromašni roditelji bi tu dovodili svoju djecu, koju nisu mogli više hraniti i rekli bi im da gledaju gore jer će ptica poletjeti. Za to vrijeme oni bi pobegli, nadajući se da će neki od bogatih trgovaca svilom ih uzeti za sluge.

Cac

Glavni razlog za posjetu Valenciji je Ciudad de las Artes y las Ciencias (CAC) ili Grad umjetnosti i nauke, koji je projektirao svjetski poznati arhitekt Santiago Calatrava, koji je rođen u Valenciji. To je kompleks od pet velikih građevina čudnih oblika, smještenih u koritu isušene rijeke. Namjena mu je promicanje kulture i obrazovanja mlađih generacija. Sama građevine su toliko impozantne da ih je nemoguće opisati. U njima su snimane neke naučno fantastične serije o vanzemaljcima. Prva u nizu je Palau de les Arts Reina Sofia, opera i koncertna dvorana, sa 4 odvojene pozornice na kojima se izvode i kazališne predstave raznih žanrova. Zahvaljujući svojoj nevjerojatnoj akustičnosti, postala je jedan od najzanimljivijih opernih centara u Europi. Nešto dalje je Hemisferic, zgrada koja simbolizira ljudsko oko. To je prva zgrada cijelog kompleksa, koja je počela sa radom 1998. g. Unutra se gotovo leži u sjedalima, a iznad gledatelja se prikazuju filmovi na velikom kuglastom platnu, površine 900 m². Način snimanja je takav da imate osjećaj da ste baš Vi upravo u centru zbivanja. Predstave traju jedan sat i edukativnog su karaktera. Teme su svemir, Amazona, Arabija, Afrika, morska čudovišta, divlje životinje u

gradovima, dinosaurusi i evolucija. Oko zgrade Hemisferica je svuda voda u plitkim bazenima, koja za sunčanog dana, zrcali plavo nebo pa cijeli kompleks postaje plavičast. Voda se iz tih bazena može ispuštiti, pa se sve pretvara u ogromnu površinu, gdje se održavaju koncerti na otvorenome i drugi skupovi za nekoliko stotina tisuća ljudi. Čak su na dnu bazena ugrađena velika svjetla, koja noću u posebnim prigodama sve to pretvaraju u igru boja. Isto je i oko mnogo veće bijele susjedne zgrade Muzeja nauke (Museo de las Ciencias Príncipe Felipe). Unutra se na veoma maštovit način, pomoću interaktivnih maketa može štošta naučite iz fizike, kemije, biologije, astronomije. Djeca mogu napraviti mnoge eksperimente ili na bezbrojnim ekranim pokrenuti neku prezentaciju. U nekoliko sala se odvijaju prezentacije s osobljem muzeja. Tesli je

Gastro ponuda

Ono što će Vas zaprapastiti su cijene. Cijene pića u restoranima i kafićima su i nekoliko puta niže nego kod nas. Zamislite kafić gdje naručite punu kantu leda i unutra 5 piva za svega 3,5€. Pivo ili cola je uglavnom 1€, mada ima kafića i s dvostrukom ili trostrukom cijenom. Turistički menu sadrži obično predjelo, glavno jelo, salatu, desert i ponegdje piće. Sve za 10-15€. Ugodno se iznenadite kada Vam kažu da danas i sutra platite jedan menu a izaberete dva. I to ne bilo kakva, tu su i škampi, fileti bijele ribe, sve vrhunski spremljeno i aranžirano. Potražite pivnicu Cerveceira la Surena u pješačkoj zoni u ulici Carrer del Convent de Santa Clara 10. Španjolska je zemlja tapasa, malih zalogajčića na komadiću kruha ili malih porcija od 1-2€, gdje tokom večere naručujete razne kombinacije i dijelite sve s prijateljima. To vam daje slobodu da za vrijeme jednog obroka probate pomašte od svega. Gotovo uvijek sve počinje ili završava paelom. Tamo je sardina specijalitet, koga nije sramota ponuditi u restoranima, kao kod nas. Na drugom kraju grada, kod ulaza u Katedralu je restoran Sardineria. Tko želi vrhunsku kuhinju pa uz to još i pogledati Flamenco show može posjetiti restoran La Lola, opet kod Katedrale. Ako se zadesite u vrijeme ručka trgovackom centru Carrefour kod futurističkog djela i Muzeja nauke (CAC) potražite restoran NECO gdje za 10€ jedete do mile volje najbolja jela tradicionalne mediteranske kuhinje Španjolske. Ogromne tave promjera od jednog metra s nekoliko vrsta paelje, nekoliko vrsta pečenja, priloga salata i izobilje kolača.

Inače je ovaj kraj poznat po dobrom vinima, ali tradicionalno piće je Agua de Valencia (voda Valencie). To je alkoholni koktel na bazi narančinog soka i kažu da popiti jednu čašu nije dovoljno, a tri je već previše. Pije se obično u posebnim lokalima koji se zovu Horchateria (Narančeria). To su u stvari slastičarnice, gdje se nude i neke vrste tapasa. Dvije najstarije su odmah pokraj katedrale. Horchateria de Santa Catalina i Horchateria el Siglo.

posvećen jedan dio koji se zove Katalište elektriciteta. Muzej je prije par godina uspio prvi puta u Europu dovesti izložbu posvećenu popularnoj naučno-fantastičnoj seriji Zvjez-

dane staze. Paralelno Hemisfericu i Muzeju nauke je Umbarcle, 300 m duga građevina, s metalnim lukovima ispod kojih je park s palmama. Kao da su zaboravili postaviti krov.

Hemisferic i Palau de les Arts Reina Sofia

Bioparc

Kako je cijeli kompleks dug dva kilometra, na dva mesta ga presjeca mostovi i ceste. I mostovi su čudo arhitekture. Jedan ima konstrukciju,

čije razapete čelične sajle podsjećaju na harfu. On je ujedno i najviša građevina Valencije sa visinom od 54 m. S druge strane je Agora, tamnoplava

zgrada, koja podsjeća na neki šljem. Unutra se održavaju teniski mečevi, koncerti, kongresi i izložbe. Sljedećih godina će se održavati Valencia fashion week, što će mnoge modno osvještene privući da dođu.

Konačno sve završava s najvećim akvarijem u Europi Oceanografic sa 45.000 životinja 500 raznih vrsta. To je opet kompleks za sebe s nekoliko zgrada, naravno čudnog oblika, u kojima su životinje iz raznih eko sustava (Mediteran, Crveno more, ocean, tropska mora, Antarctic, Artic).

Tu je i velika metalna kugla u kojoj slobodno lete mnoge ptice močvarice. U delfinariju s tri bazena i gledalištem se odvijaju predstave s delfinima. Atrakcija je bijeli kit Beluga,

pingvini, morski lavovi. Oko zgrada su jezera izgrađena kao prirodna staništa i u njima su također životinje. Ispod je stakleni tunel dug stotinjak metara, kroz koji prolazite, dok iznad i oko Vas plivaju morski psi i druge ribe. U njima se može organizirano i prenoći vrećama za spavanje, što je svakako klincima doživljaj. U kružnom restoranu gdje su svi zidovi od stakla i gdje oko Vas također plivaju ribe, može se i ručati. Više se može pogledati na stranici www.cac.es.

Tekst i slike:

Boris Pletikosa, dipl. ing.
www.pletikosa.hr
www.pletikosa.com
www.pakiranje.net

SIGEP 2015. I AB TECH EXPO, RIMINI - ITALIJA

dogadanja

U carstvu sladoleda i kolača

U Riminiju se od 17.-22.1.2015. g. održao SIGEP 2015, 36. međunarodni sajam namijenjen proizvođačima sladoleda i kolača i AB TECH expo, 4. međunarodni sajam pekarske industrije dopunjeno i s proizvodima i opremom za proizvodnju tjestenine, čokolade, kave, te opremom za restorane. Od 16 paviljona na 110.000 m² pola su zauzeli proizvođači opreme i sirovina za proizvodnju sladoleda, pa je prepoznat kao najznačajniji svjetski sajam u toj branši. To je ujedno i glavni europski sajam umjetnosti izrade kolača i torti gdje je u 4 paviljona predstavljano sve za izradu slastica na umjetničkom nivou.

Stroj za čokoladiranje bombona, lješnjaka

Sajam AB TECH expo ima sve veći i jači utjecaj i u oblasti pekarske proizvodnje. Ljubitelji čokolade su u jednom paviljonu mogli vidjeti sve moguće načine kako se može napraviti i prezentirati čokolada. Jedan paviljon je bio samo za opremu za proizvodnju kave. Nekoliko stotina ljudi je strpljivo pratilo demonstraciju izrade kapućina. Prava umjetnost u svakoj šalici, koju Talijani inače srknju u 5 sekundi i idu dalje.

Na izložbi se predstavljaju noviteti u oblasti sirovina, osnovnih proizvoda, postrojenja, strojeva, oprema za obrtne slastičare, pekare, restorane i trgovine.

Pakiranje kruha i peciva

Sladoled - novi trendovi

ne. Zaokružene su tematske cjeline u medunarodnim natjecanjima i prvenstvima, održavane su razne demonstracije, tečajevi, seminari. Toliko kuvara i slastičara u uniformama nisam video nikada u životu. Moglo se mnogo toga kušati na mnogim štandovima. Sajam je jedinstven spektakularan događaj za sve one koji posluju u ovim branšama i ulaz je dozvoljen samo profesionalcima i nije otvoren za širu publiku. Posjeti ga oko 175.000 posjetitelja, koji plaćaju ulaznice od 55€ ako nisu dobili pozivnice s popustom ili besplatne od nekog izlagača. Kada sam na ulazu video i hrvatsku zastavu, rekoh moram vidjeti što nudimo branšama na kojim počiva turizam. Pa mi smo turistička zemlja. Očekivao sam mnogo. Nažalost na relativno velikom štandu HGK samo jedna firma. Marikomer, prerađivač plodova mora kod Zadra. Ostali nisu došli niti poslali prospektke ili bilo što. Valjda nam tako dobro ide da se ne želimo niti besplatno promovirati ili netko i dalje dobro živi ne radeći ništa. A vi pretpostavite gdje.

Tekst i slike:

Boris Pletikosa, dipl.ing.